

Arkivsaksnr.: 2021/16965 Dokumentdato: 10.10.2022

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
94/22

Møtedato:
27.10.2022

Status for UiB Ferd Karrieresenter for yngre forskere

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 46/19, [HR i forskning - Tilslutning til EUs prinsipper i Charter & Code](#)
- Styresak 4/20, [Karrieropolitikk for yngre forskere ved UiB](#)
- Styresak 63/20, [Handlingsplan for ph.d.-utdanning 2020 – 2024](#)
- Styresak 124/20, [Orientering om universitetets beredskapsarbeid i forbindelse med koronaviruspandemien \(COVID -19\)](#)

Saken gjelder:

Universitetet i Bergen har som målsetning å rekruttere de beste forskerne og studentene, ivareta og utvikle sterke fagdisipliner og utdanne attraktive kandidater. Systematisk medarbeiderutvikling er avgjørende for at universitetet skal nå de strategiske målene som er satt.

Flere nasjonale rapporter har vist nødvendigheten av en tydelig karrieropolitikk for yngre forskere. Satsingen på ekstern finansiert forskning har medført vekst i antall forskerstillinger. Universitetet har et stort antall postdoktorer og ph.d.-kandidater. Den relative økningen i antall rekrutteringsstillinger tilsier at nesten halvparten av ph.d. og postdoktorer finner arbeid i andre sektorer, såkalt sektormobilitet.

Karriereutvikling for yngre forskere er et prioritert arbeid for UiB. Våren 2020 ble «Karrieropolitikk for yngre forskere ved UiB» lagt fram for universitetsstyret (sak [4/20](#)) der det blant annet ble fastslått at «*gode og attraktive karrieremuligheter for forskerne er avgjørende for å sikre forskning og undervisning av høy kvalitet*». I Handlingsplan for ph.d.-utdanningen 2020-2024, vedtatt av universitetsstyret i mai 2020 (sak [63/20](#)) er et av de fem innsatsområdene karriereutvikling. Videre har UiB fått status *HR Excellence in Research*, der karriereutvikling er et fokusområde. Erfaringer fra covid-19-pandemien viste at yngre forskere og ph.d.-kandidater hadde utfordringer med årsak i pandemien (se blant annet styresak [124/20](#)).

Med dette som bakgrunn oppnevnte universitetsledelsen en styringsgruppe for prosjektet Karriereutvikling for yngre forskere i mars 2021, samt to prosjektgrupper under styringsgruppen, én for nettportal og én for karriererådgivningssenter.

Styringsgruppen har hatt i alt 5 møter¹. Siste styringsgruppemøte før UiB Ferd er i ordinær driftsfase er i slutten av 2022. Det sentrale forskningsutvalget (FU) skal ha det faglige ansvaret når styringsgruppens funksjonsperiode er over, og har fått orientering om opprettelsen 8. desember 2021 ([FU 43/21](#)), og status første halvår i drift den 5.oktober ([FU 38/22](#))

UiB Ferd karrieresenter for yngre forskere ble åpnet 15. februar 2022. Denne saken er en orientering til styret om UiB Ferd sin første periode etter åpning. I styringsgruppemøtet 04.04.2022 ble det vedtatt å sette i gang med fire tilbud:

- *nettportal med informasjon om relevant opplæring tilgjengelig på tvers av UiB*
- *1:1 karrieresamtaler*
- *en portefølje av kurs i akademiske og tverrgående ferdigheter*
- *kurs og arrangementer for institutter og fakulteter på forespørsel (vurderes ihht senterets kapasitet)*

Orienteringen til styret omhandler i hovedsak disse fire leveransene.

Forslag til vedtak:
Styret tar saken til orientering

Robert Rastad
universitetsdirektør

10.10.2022/Ellen Hagen/Signe Knappskog/Ingve Bergheim/Sonja Dyrkorn (avd.dir)

---

¹ (15.04.2021, 30.09.2021, 04.01.2022, 04.04.2022, 03.06.2022)

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
94/22

Møtedato:
27.10.2022

Arkivsaksnr.:
2021/16965

Status for UiB Ferd Karrieresenter for yngre forskere

Bakgrunn

Universitetet i Bergen er et forskningsintensivt breddeuniversitet med internasjonale ambisjoner. UiB skal være en attraktiv arbeidsplass, gi gode rammer til forskning og styrke og beholde sine forskertalenter. Gode og attraktive karrieremuligheter handler om å dyktiggjøre egne ansatte gjennom utdanning, kursing, ledelse, stimulerende virkemidler og ordninger. Dette er like viktig som organisatoriske rammer som gir forutsigbarhet i karriereløpet, arbeidsmiljø og lønns- og personalpolitikk.

UiB Ferd karrieresenter for yngre forskere åpnet 15. februar 2022. Opprettelsen av en karriereveiledningstjeneste var ett av tiltakene i styresak 4/20 «Karrieropolitikk for yngre forskere ved UiB», og er del av tiltakene i både UiB sitt arbeid med [HR i forskning](#) og i «Handlingsplan for ph.d.-utdanning 2020 – 2024». Opprettelsen av senteret ble forsert gjennom UiBs tiltakspakke for forskning i forbindelse med koronapandemien (sak [124/20](#)). I mandatet for prosjektet ble det besluttet at tilbudet skulle bestå av en nettportal med oversikt over UiB sine eksisterende tilbud til målgruppen ved UiB, samt et fysisk senter.

Nettportal www.uib.no/ferd

Nettportalen ivaretar anbefalingen i sak 4/20 om behovet for en «samlet og lett tilgjengelig portal med regelverk som opprykksreglement og beskrivelse av meritteringskriterier, samt kompetanseutviklingsverktøy, lokale talentutviklingstilbud og sentrale kurstilbud for de ulike målgruppene». Arbeidsgruppen for nettportalen har samlet inn og systematisert all tilgjengelig informasjon ved UiB og laget en tiltalende og enkel webbløsning.

www.uib.no/ferd er delt inn i tre deler. Øverst er det informasjon om UiB Ferd karrieresenter og hva slags kompetanseheving UiB Ferd kan tilby. Hoveddelen er målgruppeorientert, og delt i tre faner - en for hver målgruppe - ph.d., yngre forsker og andre vitenskapelig ansatte. Her finnes all relevant informasjon for den enkelte målgruppe som for eksempel regelverk for tilsetting og avansement, informasjon om forskerskoler, talentprogram og foreninger. Den nederste delen har kalenderfunksjon der vi promoterer kurs som enten tilbys i regi av UiB Ferd eller av andre enheter ved UiB. Kalenderfunksjonen er det mest brukte elementet på portalen, i tillegg til bestillingsfunksjonen for karrieresamtale. Nettportalen blir i stor grad også brukt av forskningsrådgivere, ph.d.-koordinatorene og andre som jobber tett på målgruppen. Vedlikehold og videreutvikling vil kreve en del ressurser.

Nyhetsbrev

UiB Ferd har også etablert et månedlig nyhetsbrev. Her gis det informasjon om kommende aktiviteter som arrangeres av UiB Ferd, men også andre relevante tilbud som for eksempel

kurs i regi av UB eller ph.d.-foreninger, andre finansieringsmuligheter eller karriereutviklingstiltak. Nyhetsbrevet har 170 unike abonnenter, og sendes i tillegg til enhetenes epost til fordeling. Stipendiatforeninger og gruppe B-representanter kjenner målgruppen godt, og er en viktig samarbeidspartner for UiB Ferd. Innsikten disse representantene har om karriereutfordringer er viktig. I tillegg bidrar organisasjonene med å spre nyhetsbrev og informasjon om tilbudene.

Sosiale medier

Mange yngre forskere er tilknyttet sosiale medier eller nettverk som er forskningsrelatert eller knyttet til forskerprofilering som for eksempel [ORCID](#) eller [Researchgate](#). Disse plattformene er profesjonelle nettverk for forskerprofilering, og ikke direkte knyttet til sosiale medier. UiB Ferd ønsker å nå flere via sosiale medier med relevant

Karriereveiledning

UiB Ferd har fått fysisk adresse på Muséplass 2. Sentral plassering i samme lokaler som hovedverneombudet ivaretar anonymitet og taushetsplikt på en god måte. Karriereveiledning foregår digitalt eller i senterets lokaler. Målgruppen kan bestille en 1:1 karrieresamtale via [nettsiden](#). Veiledningens faglige og teoretisk. Det er jevn pågang av bestillinger, særlig etter nyhetsbrevet sendes ut, eller besøk ute i enhetene².

Kjønnsfordelingen er litt skjev (65 % kvinner, 35 % menn) og det er en klar overvekt av ph.d.-kandidater (om lag 64 % ph.d. og 36 % postdoktorer), Det er også en liten overvekt av internasjonale kandidater (54 %). Det har vært kandidater fra seks av syv fakulteter, med ganske jevn fordeling. De fleste kommer for en enkelt samtale, mens noen få ønsker flere møter.

Et fellestrekk ved de som kommer til en karrieresamtale, er usikkerhet på grunn av disproporsjonaliteten mellom rekrutteringsstillinger og faste stillinger. En akademisk karriere er plan A for de fleste, men tallenes tale tvinger frem en orientering også mot plan B. Dersom kandidaten ikke har forankring i et forskningsnettverk, kan det vise seg vanskelig å finne strategier for å lykkes i academia. Et annet fellestrekk ved samtalerne er at mange mangler et språk for sin realkompetanse eller overførbare ferdigheter. Det er også verdt å nevne fravær av medarbeiderskap eller kollegialitet, som en faktor til at noen oppsøker UiB Ferd.

Det er også en observasjon at flere kvinner enn menn tenker at de må ha ytterligere poenggivende utdanning for å være attraktive i industrien, selv etter postdoktor.

Portefølje av kurs i akademiske og tverrgående ferdigheter

I tillegg til de kompetansetilbudene som finnes ved UiB allerede, særlig i regi av Universitetsbiblioteket og Forsknings- og innovasjonsavdelingen (FIA), har UiB Ferd tilbudt kurs i både akademiske og tverrgående ferdigheter. Det er et litt kunstig skille mellom disse ferdighetene. Samfunnet har behov for forskeres kompetanse, og da bør den være så solid som mulig. På samme måte er kompetanse i karrierebevissthet, tid og selvledelse og egenprofilering viktig for mange typer karrierer og yrker. De eneste kurset UiB Ferd per nå tilbyr for sektormobilitet, er kurs i ikke-akademisk CV. LinkedIn- kurset kan brukes for alle typer karriere. For å vise bredden i tilbudet, viser vi likevel kursporteføljen i tre kategorier, akademisk ferdigheter, tverrgående ferdigheter og ferdigheter for sektormobilitet.

---

² UiB Ferd vil gi styret mer tall når N er større etter lenger drift. Det er for å sikre kandidatene full anonymitet.

Kurs for akademisk karriere:

- Improve Your Academic Writing and Presentation Skills in English (tre kurs pr semester)
- Nå ut med forskningen i media
- Risk Management in Research Projects (vår og høst)
- Oktober 2022: CV bygging for postdoktorer og forskere
- November 2022: Applying for Academic Jobs

Kurs i tverrgående ferdigheter:

- Healthy Work Habits (i samarbeid med Arqus)
- Time and self Management
- Career Development Awareness

Kurs for ferdigheter for sektormobilitet

- How to write a non-academic CV for the Industry (vår og høst)
- LinkedIn – kurs for nettverksbygging

I sak 4/20 står det i punkt 6.5 "*arbeidsgruppen anbefaler at universitetet setter inn tiltak både ved oppstart og ansettelse i en stilling, underveis i stillingen og når en stilling nærmer seg slutten, enten i form av at et åremål utgår eller den ansatte er i posisjon til å søke opprykk til neste karrierenivå*". UiB Ferd vil tydeliggjøre og videreutvikle kursporteføljen i tråd med denne anbefalingen slik at tilbudene rettes inn mot fasene nyansatt, fast eller midlertidig ansatt og fasen med avslutning av arbeidskontrakten. UiB Ferd kan gi tilbud om karrierelæring og karrierebevissthet, men selve inkluderingen i faglige fellesskap må skje i fagmiljøene. Avslutning av gjeldende arbeidskontrakt kan bety avansement eller sektormobilitet, og UiB Ferd kan bidra til omdømmebygging ved å sørge for god avlevering av kandidater.

UiB Ferd kanalisere som nevnt også UB sine tilbud til forskere. UB tilbyr kurs og opplæring i akademiske kjernekompetanse, og flere av disse kursene tilbys flere ganger i året. De tilbyr også kurs som er disiplinspesifikke, for eksempel i *Python* og *literature review*.

Kurs i regi av UB

- How to make your research data open and FAIR?
- Finding & reusing research data
- Making your research visible and open using ORCID
- Data management Plan workshop
- How to make your research data open and FAIR?
- Open access - step by step

Alle tilbud har god påmelding, men det er nødvendig å overbooke på grunn en del ikke-møtt. UiB Ferd har bedt deltakerne evaluere kursene, men jobber med en mer helhetlig vurderingsform slik at vi kan få bedre data. Der deltakerne selv deltar aktivt, gir de beste tilbakemeldinger.

Kurs og arrangementer for institutter og fakulteter på forespørsel (vurderes ihht senterets kapasitet)

UiB Ferd har blitt invitert fra ulike fagmiljøer ved UiB til å presentere tilbudet. UiB Ferd gjør dette i den utstrekning vi har kompetanse og tid. UiB Ferd har prioritert UiBdoc og

stipendiatforeninger, samt karriereorienterte arrangement ved enhetene. UiB Ferd tar imot henvendelser og ønsker og har dialog internt med HR og FIA slik at vi tilbyr relevant innhold. Ved å gi tilbud til ulike fagmiljøer blir karrieresenteret også kjent med behov hos målgruppen slik at vi kan videreutvikle nødvendige kvalifikasjoner. Det gir også god kunnskap om hvordan fagmiljøene ønsker å jobbe med karriereutvikling for yngre forskere. Målsettingen er å opparbeide en portefølje av ulike kurselement som kan gjenbrukes, og som også kan brukes av fagmiljøene selv. Kapasitetsvurderingen er med hensyn til tid, men også kvalitet. Har ikke UiB Ferd kompetanse selv, prøver vi å identifisere andre tilbydere.

Oversikt over tilbud laget på forespørsel:

- Innlegg og workshops hos den sentrale ph.d. foreningen *UiBdoc*, stipendiatforeningen på Det psykologisk fakultet, stipendiatforeningen på Det samfunnsvitenskapelig fakultet og stipendiatforeningen på Det humanistiske fakultet
- Workshop i bærekraftig veiledning på Nordic PhD Conference and Summer School i Bergen 2022
- Workshop i nettverksarbeid i Norge for Scholars at Risk
- Presentasjon av UiB Ferd og ulike tilbud for Institutt for global helse og samfunnsmedisin
- Workshop i karrierebevissthet og tverrgående ferdigheter hos Det medisinske fakultet

Eksternt nettverksarbeid

Interessen for UiB sitt nye karrieresenter for yngre forskere har fått en del oppmerksomhet også utenfor UiB. UiB Ferd har tatt initiativ til et nordisk nettverk for karrieretjenester for yngre forskere ved andre universiteter i Norden. 22.-23 september var tre danske, ett svensk og fem norske institusjoner på besøk ved UiB³. Responsen fra deltakerne var svært positiv. Ikke bare er UiB Ferd en ny aktør i Norge, men også første institusjon til å samle nordiske institusjoner som tilbyr karrieretjenester for forskere. For UiB Ferd er dette del av en langsiktig strategi for kvalitetsutvikling og profesjonalisering av tjenesten. Målet er å ligge i front og sikre at UiB Ferd kan tilby det fremste av karriereveiledning til yngre forskere. Dette arbeidet har vakt interesse hos Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse som har fått i oppdrag å utvikle et rammeverk for karriereveiledning for forskere i sektoren⁴. UiB Ferd har også god kontakt med lokale partnere som Karriere Vestland, Sammen karriere og Høgskulen på Vestlandet sitt fagmiljø i karriereveiledning.

Videre utvikling

Det har vært en ambisjon å knytte UiB Ferd til eksterne næringslivsaktører som ansetter høyt kvalifiserte kandidater. Det har vært en del møter med for eksempel Bergen Næringsråd og regionalavdelingen i Vestland Fylkeskommune. UiB Ferd har ikke hatt nok kapasitet til å lykkes med næringslivssatsingen i løpet av første halvår. UiB Ferd har også ønske om å lage en Podcast «*Research Careers*» for å utvide vår digitale tilstedeværelse for målgruppen. Lansering er våren 2023.

Yngre forskere som skal i gang med å lede sin første forskningsgruppe vil etter hvert finne tilbud om kurs i forskningsledelse i UiB Ferd sin kursportefølje. Videre utvikling henger nøye sammen med ressurser og arbeidsform.

---

³ København Universitet, Århus Universitet, Ålborg Universitet, Uppsala Universitet, NTNU, Universitetet i Stavanger, Universitet i Tromsø, Universitet i sør-øst Norge, Simula. I tillegg inviterte HKdir seg selv med for å lytte og lære som del av sitt oppdrag med rammeverk for karriereveiledning. Digitalt deltok også Lund Universitet, Universitetet i Oslo

⁴ KD ber HK-dir bidra inn i arbeidet med karriereveiledning til studenter og med å utvikle et rammeverk for karriereveiledning for ansatte i rekrutteringsstillinger. <https://hkdir.no/om-oss/styrande-dokument> (se tildelingsbrev for HKdir s. 10 og s. 34)

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Karriereutvikling for yngre forskere har fått økt oppmerksomhet i sektoren i det siste. Både i offentlige styringsdokumenter som Regjeringen sin «*strategi for forskerrekruttering og forskerutvikling*⁵» og i tildelingsbrevet for 2022⁶ der det nettopp vises til at Regjeringen forventer at institusjonene arbeider målrettet for å sikre at prinsippene for karriereveiledning i nevnte strategi følges opp lokalt. Universitetsdirektøren er tilfreds med at UiB har lykket med å raskt ha etablert en sentral karriereveiledningstjeneste. Det forventes at UiB Ferd karrieresenter for yngre forskere bidrar aktivt i arbeidet med kvalitet i karriereveiledningen ved UiB.

10.10.2022/Ellen Hagen/Signe Knappskog/Ingve Bergheim/Sonja Dyrkorn (avd.dir)

---

⁵ https://www.regjeringen.no/contentassets/58a8bb9fecac4dd6aaf9ead1a6e3c1cd/strategi-forskning-web_uu.pdf

⁶ Se side 4: <https://www.regjeringen.no/contentassets/a51ecc138e1c4f85b66c490415771025/statstbudsjettet-2022-tildelingsbrev-for-universitetet-i-bergen-.pdf>